

สถานการณ์ไปรษณีย์ และ Express Delivery ในจีน

ที่มาของภาพ: www.chinadaily.com.cn

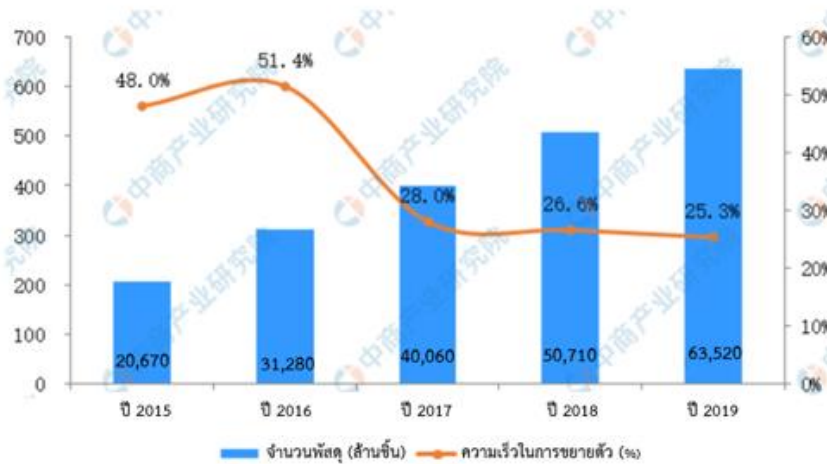
ช่วงเทศกาลเซ่งเม้ง หรือเทศกาลไหว้บรรพบุรุษของชาวจีน ระหว่างวันที่ 4 – 6 เมษายน 2563 ที่ผ่านมา พบว่าไปรษณีย์ทั่วประเทศจีนมีการรับพัสดุจำนวน 530 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 37 ทำให้โดยภาพรวมความสามารถในการให้บริการไปรษณีย์จีนกลับมาฟื้นตัวเหมือนช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ระบาดของโรค COVID – 19 แล้ว ทั้งนี้ จนกระทั่งถึงวันที่ 6 เมษายน 2563 ธุรกิจไปรษณีย์ และธุรกิจบริการส่งด่วน (Express Delivery) ในจีนได้ดำเนินการจัดส่งวัสดุป้องกันและควบคุมโรคระบาดไปกว่า 226,800 ตัน คิดเป็นพัสดุจำนวน 243 ล้านชิ้น ขนส่งโดยรถยนต์จำนวน 46,600 ครั้ง ขนส่งโดยเครื่องบิน 522 ครั้ง ในที่นี้รวมถึงพัสดุที่จัดส่งฟรีให้กับทีมแพทย์จำนวน 189,900 ชิ้นด้วย

เมื่อพิจารณาสถานการณ์ในช่วงต้นปี 2020 ที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบจากการเลื่อนเวลาวันหยุดเทศกาลตรุษจีนออกไปและการระบาดของโรค COVID – 19 ทำให้อุตสาหกรรมบริการไปรษณีย์ภายในประเทศเกิดการชะลอตัว แต่อย่างไรก็ดีอุตสาหกรรมการขนส่งสินค้าทางบก การยกขน (Handling) และอุตสาหกรรมบริการขนส่งอื่นๆ และอุตสาหกรรมบริการเอ็กซ์เพรสยังคงมีชีวิตชีวา

จีนถือว่าเป็นประเทศบริการเอ็กซ์เพรสที่ใหญ่ที่สุดในโลกมีปริมาณ Express Delivery สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสถิติจากที่ทำการไปรษณีย์แห่งชาติจีนเปิดเผยว่าในปี 2019 ธุรกิจบริการ Express Delivery จีนมีปริมาณพัสดุจำนวน 63,520 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3 (YoY) มีรายได้รวม 74,978 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.2 (YoY) ในที่นี้เป็นพัสดุในเขตเมืองจำนวน 11,040 ล้านชิ้น ลดลงร้อยละ 3.3 (YoY) พัสดุต่างพื้นที่จำนวน 51,050 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.7 (YoY) พัสดุจากต่างประเทศรวมฮ่องกงและไต้หวันจำนวน 1,440 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9 (YoY) และในเดือนธันวาคม 2562 ธุรกิจบริการ Express Delivery จีนมีปริมาณพัสดุรวม 6,730 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.3 (YoY) มีรายได้ 77,220 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7 (YoY)

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

กราฟแสดงการขยายตัวและจำนวนพัสดุในจีนระหว่างปี 2016-2019

โดยในปี 2019 ปริมาณพัสดุในเขตเมืองคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.4 ของปริมาณพัสดุทั้งหมด ปริมาณพัสดุต่างพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 80.4 และพัสดุต่างประเทศคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.2 โดยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณพัสดุในเขตเมืองลดลงร้อยละ 5.1 (YoY) ปริมาณพัสดุต่างพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 (YoY) และปริมาณพัสดุต่างประเทศการขยายตัวคงที่ สำหรับรายได้ที่เกิดจากการขนส่งพัสดุในพื้นที่ต่างๆ พบว่า รายได้จากพัสดุในเขตเมือง รายได้จากพัสดุต่างพื้นที่ และรายได้จากพัสดุจากต่างประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ร้อยละ 52.6 และร้อยละ 10 ตามลำดับ นอกจากนี้ จำนวนพัสดุในแต่ละพื้นที่ในจีนแต่ละภูมิภาคแบ่งเป็น ภาคตะวันออกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.7 มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.2 ของรายได้ทั้งหมด ภาคกลางคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.9 มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.3 และภาคตะวันตกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.4 มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.5 โดยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณพัสดุในพื้นที่ภาคตะวันออกลดลงร้อยละ 0.2 (YoY) แต่มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 (YoY) ขณะที่ปริมาณพัสดุในภาคกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 (YoY) ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 (YoY) ตรงกันข้ามกับปริมาณพัสดุในพื้นที่ภาคตะวันตกที่ลดลงร้อยละ 0.4 (YoY) จึงส่งผลให้รายได้ลดลงร้อยละ 0.3 (YoY) ตามไปด้วย

เมื่อแบ่งตามมณฑลพบว่า ปริมาณพัสดุของเมือง/มณฑลที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ มณฑล กวางตุ้ง มีจำนวน 16,806 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.7 รองลงมาคือ มณฑลเจ้อเจียง เจียงซู มหานครเซี่ยงไฮ้ ซานตง ฉูเจี้ยน เหอเป่ย์ กรุงปักกิ่ง เหอหนาน และเสฉวน ตามลำดับ

สำหรับจุดให้บริการ Express Delivery ในพื้นที่ชนบทมีสาขามากกว่า 30,000 แห่ง มีจุดรับส่งพัสดุสาธารณะจำนวน 63,000 แห่ง โดยในปี 2020 ที่ทำการไปรษณีย์แห่งชาติจีนเตรียมผลักดัน Express Delivery ชนบทให้มีการยกระดับและขยายสาขามากยิ่งขึ้น ให้ช่องทาง Express Delivery ในชนบทช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นชนบทและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเข้าถึงตัวเมืองได้อย่างคล่องตัวยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนอง

- นโยบายภาครัฐ
- เศรษฐกิจการลงทุน
- แนวโน้มการตลาด
- รายงานสินค้าและบริการ
- อื่นๆ

ความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภค นอกจากนี้ ในอนาคตบริการจัดส่งสินค้า Express Delivery จะกลายเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เป็นผู้นำที่สำคัญของเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) หรือเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นให้เกิดความกินดีอยู่ดีของมนุษย์และความเท่าเทียมทางสังคมโดยลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในระยะยาว รวมทั้งเป็นตัวแปรสำคัญของการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ เป็นผู้สนับสนุนที่สำคัญสำหรับการสร้าง Smart City และที่สำคัญคือ เป็นผู้ให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีวิถีชีวิตที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทย และแนวทางการปรับตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการไทย

ในระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาธุรกิจ Express Delivery ในจีนเติบโตขึ้นแบบก้าวกระโดด เนื่องจากผลพวงจากธุรกิจอีคอมเมิร์ซ การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในการช้อปปิ้งทำให้ปริมาณ Express Delivery ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2019 จีนมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในการช้อปปิ้งมากถึง 639 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2018 จำนวน 28.71 ล้านคน ในที่นี้มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตช้อปปิ้งผ่านมือถือจำนวน 622 ล้านคน เพิ่มขึ้น 29.89 ล้านคน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าจีนมีปริมาณพัสดุที่ต้องดำเนินการจัดส่งต่อปีมากถึงหลักหมื่นล้านชิ้นขึ้นไป ทำให้การเติบโตของธุรกิจบริการส่งพัสดุไปรษณีย์ยังมีโอกาสในการขยายตัวอีกมาก แม้ว่าในช่วงวิกฤตโรค COVID – 19 ระบาดเป็นระยะเวลา มากกว่า 2 เดือน จะทำให้ธุรกิจไปรษณีย์ บริการ Express Delivery ได้รับผลกระทบจากการจำกัดทางการจราจร ทำให้การดำเนินงานและการให้บริการเกิดการชะลอตัว แต่อย่างไรก็ดี หลังจากสถานการณ์ดีขึ้นความสามารถในการให้บริการก็สามารถกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว และตอบสนองผู้บริโภคได้อย่างทันท่วงทีด้วยการจัดส่งสินค้าแบบไร้การสัมผัส

ทิศทางและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจไปรษณีย์ และ Express Delivery ในจีนถือเป็นผลดีสำหรับผู้ประกอบการไทย และจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการส่งออกสินค้าไทยไปยังจีนได้เป็นอย่างดี เพราะแสดงให้เห็นว่าประเทศปลายทางที่เป็นผู้นำเข้ายังสามารถกระจายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และถึงแม้ว่าจะมีปัญหาลดอุปสรรคอยู่บ้าง แต่ก็สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสและปรับตัวในการให้บริการได้อย่างทันท่วงที ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค ปรับปรุงเทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสาร การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแอปพลิเคชันบนมือถือ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนการให้บริการในกระบวนการจัดส่งขั้นตอนสุดท้ายให้เป็นการจัดส่งแบบไร้สัมผัส ซึ่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และทำให้ผู้บริโภคสามารถปรับตัวในการใช้บริการดังกล่าวได้อย่างมั่นใจ ตลอดจนทำให้การปรับตัวดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แหล่งที่มา: https://www.askci.com/news/chanye/20200409/0948051159005_2.shtml
 สศต.ชิงต้า

- นโยบายภาครัฐ
- เศรษฐกิจการลงทุน
- แนวโน้มการตลาด
- รายงานสินค้าและบริการ
- อื่นๆ

Call Center 1169
 www.ditp.go.th
 www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
 563 ถนนนันทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
 จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
 Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
 District, No.9 Xiang Gang Zhong Road,

Mobile : +86-532-68621206
 E-mail : qingdao@ditp.go.th